

חֲמֵה בִישָׁא. שְׁפַחָה דִּילִיָּה שִׁבְתָּאִי וזכר דקלי" הוא הסמא"ל הנקרא חמה רעה, ושפחתו הוא הלילי"ת שהיא סוד כוכב שבתאי, לְקוּתָא דְנְהוּרִין, חִילּוּל שִׁבְתָּ וְעַל יְדֵה נִלְקוּ הַמַּאֲוֵרוֹת בְּסוּד מִיעוּט הַלְבָנָה בְּיוֹם הָרְבִיעִי, וְבִזָּה הוּא סוּד חִילּוּל הַמַּלְכוּת דְּקְדוּשָׁה הַנִּקְרֵאת שֶׁבֶת. שְׁפַחָה דִּילָהּ, דְּאֶהְדֶּרֶת עוֹרְףָּ לְגַבִּירְתָּהּ בְּכָל יוֹמָא (דף 97"ב ע"א) וְיוֹמָא, וְאֶתְגַּבֵּרֶת עָלֶיהָ בְּחֻבִּין דִּישְׂרָאֵל בְּנֶהָא וְזוֹ הַלִּילִי"ת שֶׁפַחַת הַשְּׂכִינָה הִיא מַחְזִירָה עוֹרְףָּ וּמִוֹרֶדֶת בְּגִבִּירְתָּהּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי הִנֵּה הִיא מִתְגַּבֵּרֶת עַל גְּבִירְתָּהּ עַל יְדֵי עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּנִיָּה. הֵדָא הוּא דְכֶתִיב, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירְתָּהּ וְזֶהוּ מִשׁ"כ בַּפְּסוּק 'וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירְתָּהּ', דִּהִינּוּ שֶׁהַלִּילִי"ת הַשִּׁפְחָה יוֹרֶשֶׁת אֶת מְקוֹם גְּבִירְתָּהּ דְּמַלְכוּת מִכַּח הָעוֹנוֹת. דִּשְׁוִלְטָנוּתָא דִּשְׁפַחָה, לָא הָוִי אֶלָּא בְּיוֹמָא תְנִינָא, בְּגִיחָנָם. וּבְרַבִּיעִי, בְּלִקּוּתָא דְנְהוּרִין. וְאֶתְהִדֶּרֶת לְשִׁלְטָאָה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא וְהִנֵּה שֶׁלְטוֹן שֶׁפַחַת הַלִּילִי"ת הוּא בְּיוֹם שְׁנֵי שְׁבוּ נִבְרָא הַגִּיחָנָם, וְכֵן בְּיוֹם רְבִיעִי שְׁבוּ לְקוּ הַמַּאֲוֵרוֹת בְּסוּד מִיעוּט הִירַח, וּמִשּׁוּם כֵּךְ בָּאִלוּ הַיָּמִים הִיא חוֹזֶרֶת לְשִׁלּוֹת בָּהֶם בְּכָל זְמַן וְזְמַן וְלִכְּן אֵין לְהַתְחִיל בָּהֶם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְכֵנ"ל.

השכינה הקדושה היא סוד כוכב נוגה

וּבֵת מְלָךְ, אֶסִּירָא בְּסִרְכוּת, בְּבֵית הַסֵּהָר, בְּגִלּוּתָא דִּילָהּ וּבְעוֹנוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל הַבֵּת מֶלֶךְ דְּמַלְכוּת אֲסוּרָה וְקִשּׁוּרָה בְּגִלּוֹת כְּסִירְכוּת הָאֲחוּזוֹת בְּרִיאָה, כִּי זֶה כּוֹכַב שֶׁבֶתאִי הוּא סוּד בֵּית הָאֲסוּרִים שֶׁלָּה ע"י שֶׁהִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בּוֹ

בכדי להנהיג את התחתונים, כי הוא סוד גלות השכינה מאחר שכאשר ההנהגה כתיקונה היא אינה משפעת את שפעה ע"י הכוכבים אלא היא משפיעה את שפעה לישראל ומתמצית השפע ניזונים האומות, והם מנהיגים את אומותיהם ע"י הכוכבים והמזלות, ואז ישראל אינם נתונים תחת שליטת כוכב או מזל, אמנם כאשר גורמים עוונות בית ישראל עולים החיצונים לשכינה לאחר השתלשלות מדרגות רבות ונאחזים בה כסירכות, ואזי היא משפעת את השפע לשבתאי בכדי להנהיג את התחתונים, ומתמצית השפע ניזונים ישראל והוא סוד גלות השכינה (רמ"ק). **וְאֵיהִי קִינָא דְסַמְאֵל בֵּין כְּכַבֵּיא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֹמִי, (עובדיה א) אִם תִּגְבִּיָּה פִנְשֵׁר וְאִם בֵּין כְּכָבִים שִׁים קִנְךָ מִשָּׁם אֲוִרִיךָ נָאם יְהוָה** ובזה כוכב שבתאי דלילי"ת הוא קן לסמא"ל בין הכוכבים, ואותו הקב"ה נשבע להוריד בסוד אם תגביה וגו'. **וּשְׂכִינְתָּא נִגְה, וְנִגְהָ לָאֵשׁ, וּמַהֲכָא קָרוּ לְבִי כְנֶשֶׁתָּא אֵשׁ נִזְגָה** אמנם השכינה הקדושה היא סוד כוכב נוגה בסוד 'ונגה לאש', ומכאן קוראים לבית מקדש מעט לשכינה – אש נוגה.

נצח והוד כנגד אודם ולובן והם כנגד אהרן דוד ומשה ושרשם בבינה העליונה **אֵשׁ מַאֲדִים לִישָׁנָא דְאוֹדֶם, (שמות כח) טוֹר אוֹדֶם פְּטֻדָּה** הנה אש כוכב מאדים היא אדומה, שכן לשון מאדים מורה על אדמומיות בסוד 'טור אודם פטדה', דהיינו אבן אודם של החושן היתה אדומה ובזה הכניע הכהן הגדול את דיני כוכב מאדים. **נִזְגָה אֵשׁא חֵיוָרָא** אמנם כוכב נוגה הוא אש לבנה דחסד. **וְתִרְוִיָּהּ פְּנִי חֲמָה וּפְנִי סִיְהָרָא, נֶצַח וְהוֹד, אֵינֻן**

וְנָטְלוּ חֲוֵירוֹ מִחֶסֶד, וְסוּמְקוֹ מִגְבוּרָה וּמַאֲדִים וְנוֹגַהּ רֹמְזִים לִפְנֵי
 חֲמָה דְּמַלְכוּת הַמִּקְבֵּלֶת מִהַגְבוּרָה וּפְנֵי לִבְנָה דְּמַלְכוּת הַמִּקְבֵּלֶת מִהַחֶסֶד, כִּי הִנֵּה הַנּו"ה
 הַמִּשְׁפִּיעִים לְמַלְכוּת הֵם לֹקָחִים אֶת לֹבֶן הַחֶסֶד וְאֶת אוֹדֵם הַגְבוּרָה וּמִתְקַנִּים בָּהֶם אֶת
 הַמַּלְכוּת (קִנְיָת ה' צְבָאוֹת לְרִמְח"ל חֶלֶק שְׁנִי). אֶהְרֵן וְדָוִד מִתַּפֵּן הָיוּ, חָד
 נָטִיל רַחֲמִי, וְחָד נָטִיל דִּינָא וְהִנֵּה בְנו"ה מִשֵּׁם הָיוּ אַחוּזִים אֶהְרֵן וְדָוִד, כִּי
 אֶהְרֵן לָקַח אֶת הָרַחֲמִים שֶׁל הַנִּצְחָה, וְנָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת הַדִּין שֶׁל הַהוּד, וְדָוִד
 מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, (שְׁמוּאֵל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ
 חֶסֶד מֵאַחֵר שְׂדוּד בֹּא מִצַּד הַשְּׁמָאל בְּסוּד 'וְהוּא אֲדַמוּנִי' מִשּׁוּם כֵּךְ הוּא לָקַח אֶת הַדִּין
 דִּהוּד, וּמִשָּׂא"כ אֶהְרֵן אִישׁ הַחֶסֶד הוּא לָקַח אֶת הָרַחֲמִים דְּנִצְחָה, וְתִרְוִייהוּ נְבִיאִי
 קְשׁוּט מִתַּפֵּן. פְּנֵי מֹשֶׁה הָיוּ נִהְיִירִין בְּנְבוּאָה דְּבִינָה,
 אִיהוּ חֲפָה (אִימָא) עֲלָאָה מִתַּפֵּן נְבוּאָה דִּילִיָּה אֲמַנָם שְׁנִיהֶם הָיוּ
 נְבִיאֵי אֲמֵת מִחֲמַת שְׁהֶם נֶאֱחָזוּ בְנו"ה הַיוֹנְקִים אֶת כַּח נְבוּאָתָם מִשּׁוֹרֶשׁם שְׁבִינָה, כִּי הִנֵּה פְנֵי
 מֹשֶׁה רִבֵּן שֶׁל נְבִיאִים הָיוּ פְּנֵי מֵאִירִים מִהִבִּינָה הַנִּקְרָאת חֲמָה עֲלִיוֹנָה וּמִשֵּׁם הִיָּה נִמְשָׁךְ
 נְבוּאָתוֹ, וּמִמֶּנּוּ הִיתָה מִתְּפַשְׁטָה הַנְּבוּאָה לְנו"ה וּמִשֵּׁם הָיוּ מִתְּנַבְּאִים שָׂאֵר הַנְּבִיאִים (וּכְמִבּוּאֵר
 לַעִיל דָּף ר"פ ע"ב).

בית מקדש מעט המשכן לשכינה נקרא אש נוגה

בְּהוֹן עֲשׂו חֲיִיבָא עֶבֶד אֲדוֹם וּבִכְח כּוֹכֵב מַאֲדִים, סְמַ"ל שְׂרוּ שֶׁל עֲשׂו
 הִרְשַׁע שְׁהוּא עֶבֶד לִיעֶקֶב, הוּא נִקְרָא אֲדוֹם, וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה
 מֵאֲדִים, אִיהִי שְׁפִיכוּת דְּמִים דִּישְׂרָאֵל כִּי הִנֵּה הַנִּקְבָּה שְׁלוּ לִילִי"ת

הלימוד היומי

נקראת מאדים, וממנה נגרם שפיכות דמים לישראל[ות], וְגִרְמָה דְּמִטְרוֹנִיתָא
 אֶתְקִיִּים בָּהּ, (איכה א) נִתְּנִי יְהוָה בִּידִי לֹא אוֹכַל קוֹם והיא
 גרמה שגבירתה המלכות דקדושה נתקיים בה 'נתתני ה' בידי לא אוכל קום', דהיינו קום
 מעצמה לא תוכל אלא עד שיקימה בעלה ז"א, (שם) נִתְּנִי שׁוֹמְמָה כָּל
 הַיּוֹם דָּוָה. הוֹד, דָּוָה אֶתְהַדָּר וכן התקיים בה 'נתתני שוממה כל היום
 דוה', דהיינו שבמקום ההוד שממנו נתקנת המלכות חזר עתה להיות סוד דוה. דְּנִצָּח
 וְהוֹד לְקַבְּלֵיהּ. יָכִין וּבֹעֵז. שְׁתִּיחֶן אֲשֶׁר הַבֵּית נִשְׁעַן
 עֲלֵיהֶם כי הנה בעת יישוב ישראל באדמתם כנגד הנו"ה היו ב' עמודים יכין ובועז שעל
 שניהם היה הבית נשען ועומד, דהיינו שבכח הנו"ה היה בית המלכות מתקיים מחמת קבלת
 השפע מהם. דְּבִי כְּנִשְׁתָּא אֶתְקִרִיאת עַל שְׁמִיָּהּ אֵשׁ נוֹגָה
 בְּדִקָּא אֲמִינָא ומשום כך בית מקדש מעט המשכן לשכינה נקרא אש נוגה על שם
 קבלת שפע המלכות מהנו"ה וכמו שלמדנו, דהיינו אש הוא ההוד ונוגה הוא נצח וכדלעיל.

השפחה הרעה סוד קבורה לשכינה

וְשִׁפְחָה רָעָה אִיהִי קְבוּרָה, וּבָהּ אֶסִּירָא לְגִבִּירָתָא והנה
 זו השפחה הרעה לילי"ת, היא כביכול בגלות סוד קבורה לשכינה, כי ממנה
 נמשך בית האסורים לגבירתה השכינה מכח עוונות בית ישראל שהוא סוד 'ובפשעכם

אור הרשב"י

[ות] כדאיתא בשבת דף קנו עמוד א' האי מאן אמר רבה: אנא במאדים הוא! – אמר אביי
 דבמאדים יהי גבר אשיר דמא. אמר רב אשי:
 אי אומנא, אי גנבא, אי טבחא, אי מוהלא.
 אמר רבי: מר נמי עניש וקטיל.

הלימוד היומי